EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 15.5.2024
COM(2024) 200 final

2024/0106 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2021/2283, millega avatakse teatavaid põllumajandus- ja tööstustooteid hõlmavad ühepoolsed liidu tariifikvoodid ja sätestatakse nende haldamine

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Ühepoolseid liidu tariifikvoote on vaja selliste toodete puhul, mida ei toodeta liidus piisavalt, et rahuldada liidu töötleva tööstuse vajadusi konkreetsel kvoodi kehtivusajal. Seetõttu tuleks asjaomaste mahtude puhul avada liidu tariifikvoodid tollimaksu nullmääraga või vähendatud tollimaksumääraga, häirimata seejuures kõnealuste toodete turgusid.

Nõukogu võttis 20. detsembril 2021 vastu määruse (EL) 2021/2283,[1] millega avatakse teatavaid põllumajandus- ja tööstustooteid hõlmavad ühepoolsed liidu tariifikvoodid ja sätestatakse nende haldamine, et liidu nõudlust kõnealuste toodete järele saaks täita kõige soodsamatel tingimustel.

Liidu tööstuse vajaduste rahuldamiseks ajakohastatakse määrust iga kuue kuu tagant.

Komisjon on koostöös tollitariifistiku majandusküsimuste töörühmaga läbi vaadanud kõik liikmesriikide esitatud ühepoolsete tariifikvootide taotlused.

Läbivaatamise tulemusel leiab komisjon, et nõukogu määruse (EL) 2021/2283 lisas praegu loetlemata 14 toote puhul on ühepoolsete tariifikvootide avamine põhjendatud. Ühe muu toote puhul oli vaja kvoodi algset mahtu suurendada. Kahe muu toote puhul tuleb muuta kirjelduse sõnastust ja määrata uued järjekorranumbrid. Üks toode, mille suhtes tariifikvootide kohaldamine ei ole enam liidu majandushuvidega kooskõlas, tuleks välja jätta.

Selguse huvides on soovitatav avaldada nõukogu määruse (EL) 2021/2283 lisa konsolideeritud versioon, millega asendatakse täielikult eelmine lisa.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Käesolev ettepanek ei mõjuta liiduga sooduskaubanduslepingu sõlminud riike ega liidu sooduskaubanduslepingute (nt üldine soodustuste süsteem, AKV-süsteem, vabakaubanduslepingud) kandidaatriike või potentsiaalseid kandidaatriike.

• Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega

Ettepanek on kooskõlas liidu põllumajandus-, kaubandus-, ettevõtlus-, arengu-, keskkonna- ja välispoliitikaga.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 31.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Ettepanek tehakse liidu ainupädevusse kuuluvas valdkonnas. Subsidiaarsuse põhimõtet seetõttu ei kohaldata.

[1] ELT L 458, 22.12.2021, lk 33.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. Kavandatud meetmed on kooskõlas põhimõtetega, mille alusel lihtsustatakse toiminguid väliskaubandusega tegelevate ettevõtjate jaoks, nagu on märgitud komisjoni teatises ühepoolsete tariifide peatamise ja tariifikvootide kohta[2]. Käesolevas määruses piirdutakse sellega, mis on vajalik eesmärkide saavutamiseks kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikega 4.

- **Vahendi valik**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 31 on sätestatud, et „[ü]hise tollitariifistiku maksumäärad kehtestab nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal“. Seepärast on nõukogu määrus sobiv vahend.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

2013. aastal tehtud uuringus, milles hinnati ühepoolsete tariifide peatamist,[3] käsitleti ka ühepoolsete tariifikvootide süsteemi.

Põhjus on selles, et need kaks meedet on sarnased, kui mitte arvestada asjaolu, et ühepoolsed tariifikvoodid piiravad vähendatud tollimaksumääraga impordi mahtu, samas kui ühepoolsete tariifide peatamine võimaldab täielikku või osalist vabastamist tavapärastest tollimaksudest, mida kohaldatakse teatavate piiramatus koguses ELi imporditavate kaupade suhtes. Hindamise tulemusena jõuti järeldusele, et süsteemi põhiprintsiip on endiselt kehtiv. Kulude kokkuhoid kõnealuse süsteemi alusel kaupu importivate liidu ettevõtjate jaoks võib olla märkimisväärne. Olenevalt tootest, ettevõtjast ja sektorist võib selline kokkuhoid tuua omakorda laiemat kasu (näiteks suurem konkurentsivõime, tõhusamad tootmismeetodid, töökohtade loomine või säilitamine liidus). Üksikasjalikud andmed käesoleva määruse kohaldamisega saadava kokkuhoiu kohta on esitatud lisatud finantsselgituse punktis 4.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Käesoleva ettepaneku koostamisel abistas komisjoni tollitariifistiku majandusküsimuste töörühm, mis koosneb kõigi liikmesriikide ja Türgi delegatsioonidest.

Tollitariifistiku majandusküsimuste töörühm hindas hoolikalt iga (uut või muutmist käsitlevat) taotlust. Iga juhtumit uuriti üksikasjalikult, et välistada mis tahes kahju tekitamine liidu tootjatele ning tagada liidu toodangu konkurentsivõime kasv ja jätkusuutlikkus. Hindamine toimus töörühma liikmete aruteludes ning liikmesriigid konsulteerisid omakorda asjaomaste tööstusharude, kutseliitude, kaubanduskodade ja muude asjaomaste sidusrühmadega.

Kõik loetletud tariifikvoodid vastavad tollitariifistiku majandusküsimuste töörühma arutelude käigus saavutatud kokkulepetele või kompromissidele. Võimalikku olulist riski, millel võiksid olla pöördumatud tagajärjed, ei täheldatud.

---

2 ELT C 363, 13.12.2011, lk 6.

3 https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2016-09/evaluation_suspensions_duties.pdf

- **Mõju hindamine**

Kavandatud muudatus on üksnes tehniline ja puudutab ainult määruse (EL) 2021/2283 lisas loetletud tariifikvoote. Mõjuhinnangut ei tehtud, kuna kavandatud muudatustel nende toodete loetelus, mille suhtes kohaldataks ühise tollitariifistiku ühepoolsete tariifikvootide peatamist, ei ole eeldatavasti märkimisväärset mõju.

- **Põhiõigused**

Ettepanek ei mõjuta põhiõiguste rakendamist.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanekul puudub finantsmõju kuludele, küll aga on sellel mõju tuludele. Lisas on 14 uut toodet. Asjaomasele ühepoolsele tariifikvoodile vastav saamata jääv tollimaks arvutatakse taotleva liikmesriigi 2024. aasta prognooside alusel. Kuna üks teine tariifikvoot jäetakse välja ja tariifid kehtestatakse uuesti, on tollitariifide kogumisest tulenev mõju hinnanguliselt 5,9 miljonit lisaeurot aastas. Positiivne mõju ELi eelarve traditsioonilistele omavahenditele on hinnanguliselt 4,4 miljonit eurot aastas (st 75 % kogusummast). Käesoleva ettepaneku mõju eelarvele selgitatakse üksikasjalikumalt finantsselgituses.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Kavandatud meetmeid hallatakse Euroopa Liidu integreeritud tariifistiku (TARICi) raamistikus (need on integreeritud TARICisse ja neid hallatakse andmebaasis QUOTA) ning neid kohaldavad liikmesriikide tolliasutused.

2024/0106 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2021/2283, millega avatakse teatavaid põllumajandus- ja tööstustooteid hõlmavad ühepoolsed liidu tariifikvoodid ja sätestatakse nende haldamine

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 31,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Et tagada teatavate liidus alatoodetud põllumajandus- ja tööstustoodete piisav ja katkestusteta tarnimine ning seeläbi vältida kõnealuste toodete turu häireid, avati nõukogu määrusega (EL) 2021/2283[1] nende toodete ühepoolsed liidu tariifikvoodid („kvoodid“). Kõnealuste kvootidega hõlmatud tooteid võib importida liitu vähendatud tollimaksumääraga või nullmääraga.

(2) Kuna liidu huvides on tagada teatava tööstustoote piisav tarnimine ning võttes arvesse asjaolu, et identset, samaväärset ega asendustoodet ei toodeta liidus piisavas koguses, on vaja avada uued tollimaksu nullmääraga kvoodid järjekorranumbritega 09.2544, 09.2545, 09.2546, 09.2547, 09.2548, 09.2549, 09.2550, 09.2551, 09.2552, 09.2553, 09.2554, 09.2555, 09.2556 ja 09.2557 kõnealuse toote asjakohasele kogusele.

(3) Kuna liidu huvides on tagada teatavate tööstustoodete piisav tarnimine, tuleks järjekorranumbriga 09.2568 tariifikvoodi puhul kvoodi mahtu suurendada.

(4) Kuna järjekorranumbritega 09.2763 ja 09.2924 kvootide kohaldamisala ei ole enam piisav, et täita liidu ettevõtjate vajadusi, tuleks kõnealuste kvootidega hõlmatud toodete kirjeldust muuta. Sellest tulenevalt tuleks järjekorranumbrid 09.2763 ja 09.2924 sulgeda alates 1. juulist 2024 ning alates 1. juulist 2024 tuleks avada uued kvoodid järjekorranumbritega 09.2559 ja 09.2560.

(5) Kuna järjekorranumbriga 09.2857 kvoodi säilitamine ei ole enam liidu huvides, tuleks nimetatud kvoot sulgeda alates 1. juulist 2024.

(6) Selguse huvides ning võttes arvesse tehtavaid muudatusi, tuleks määruse (EL) 2021/2283 lisa asendada.

(7) Määrust (EL) 2021/2283 tuleks seetõttu vastavalt muuta.

(8) Selleks et vältida kvoodisüsteemi kohaldamise katkemist ning täita ühepoolsete tariifide peatamist ja tariifikvoote käsitlevas komisjoni 13. detsembri 2011. aasta

[1] Nõukogu 20. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2283, millega avatakse teatavaid põllumajandus- ja tööstustooteid hõlmavad ühepoolsed liidu tariifikvoodid ja sätestatakse nende haldamine ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1388/2013 (ELT L 458, 22.12.2021, lk 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2283/oj).

teatises esitatud suuniseid, tuleks käesoleva määrusega ettenähtud asjaomaste toodete kvootide muudatusi kohaldada alates 1. juulist 2024. Käesolev määrus peaks seetõttu jõustuma kiiremas korras,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2021/2283 lisa asendatakse käesoleva määruse lisas esitatud tekstiga.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. juulist 2024.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU NIMETUS

Nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 2021/2283, millega avatakse teatavaid põllumajandus- ja tööstustooteid hõlmavad ühepoolsed liidu tariifikvoodid ja sätestatakse nende haldamine

2. EELARVEREAD

Peatükk ja artikkel: peatükk 12, artikkel 120.

Aastaks 2024 eelarvestatud summa: 24 620 400 000 eurot

3. FINANTSMÕJU

☐ Ettepanekul puudub finantsmõju

X Ettepanekul puudub finantsmõju kuludele, küll aga on sellel mõju tuludele. Mõju on järgmine:

(miljonites eurodes ühe kümnendkoha täpsusega)

Eelarverida	Tulu	6-kuuline periood alates pp.kk.aaaa	[Aasta: 2024. aasta teine pool]
Artikkel 120	*Mõju omavahenditele*	1.7.2024	+2,2

Lisas on 14 uut toodet. Nimetatud tariifikvootidele vastavalt jääb aastas saamata 5 177 236 eurot tollimakse, võttes arvutuse aluseks taotleva liikmesriigi prognoosid aastaks 2024.

Tollimaksude taaskehtestamise tõttu on määruse (EL) nr 2021/2283 lisast välja jäetud üks toode. 2023. aasta statistikast lähtudes tähendab see, et tollimakse kogutakse 11 106 792 euro võrra rohkem.

Eespool esitatule tuginedes on positiivne mõju ELi eelarve tuludele käesolevast määrusest lähtuvalt hinnanguliselt 5 177 236 – 11 106 792 = EUR + 5 929 556 eurot (brutosumma, sh sissenõudmiskulud) × 0,75 = + 4 447 167 eurot aastas (netosumma).

4. PETTUSEVASTASED MEETMED

Mõne käesoleva nõukogu määrusega hõlmatud toote lõppkasutust kontrollitakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013[1] artikliga 254. Lisaks võivad liikmesriigid määruse (EL) nr 952/2013 artiklis 46 sätestatu kohaselt korraldada muid tollikontrolle, mida nad peavad võetud riskijuhtimismeetmete alusel asjakohaseks.

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj)).